

KWARTALNIK GMINY LIPNO

Nr 1/2022 ISSN 2544-4506 NAKŁAD 1000 EGZ. EGZ. BEZPŁATNY

Marszałek Województwa Piotr
Całbecki odwiedził gminę Lipno

Gminny Dzień Sołtysa – lidera
gminnej społeczności

Turniej Piłki Siatkowej
Drużyn Sołeckich

*Z okazji zbliżających się świąt Wielkanocnych
składamy wszystkim Mieszkańcom Gminy Lipno
najserdeczniejsze życzenia spokoju,
radości oraz nadziei w życiu i wiary w dobro.*

*Życzymy, aby tegoroczne święta stały się dla nas wszystkich
okazją do pojednania i okazywania sobie miłości oraz szacunku.
Niech ten czas będzie okresem spełnionych marzeń, wzajemnej życzliwości,
okazją do spędzenia wspaniałych chwil w gronie najbliższych.
A Zmartwychwstały Chrystus zawsze,
a zwłaszcza w tym trudnym momencie, wszystkim błogosławi.*

*Andrzej Piotr Szychulski
Wójt Gminy Lipno*

*Andrzej Chojnicki
Przewodniczący Rady Gminy Lipno*

#PomagamUkrainie. Chcesz
pomóc, przyłącz się do akcji

#PomagamUkrainie
Chcesz pomóc,
przyłącz się do akcji!

Biblioteka Publiczna w Jastrzębiu
zakończyła projekt „Sieć na kulturę”

Stypendium motywacyjne wójta
dla uzdolnionych uczniów

Szanowni Czytelnicy!

Za nami pierwszy kwartał nowego roku. Niestety - wzorem lat ubiegłych - jego początek niesie ze sobą tragiczne wydarzenia. Od 24 lutego patrzymy z trwogą i niedowierzaniem na obecną sytuację naszych wschodnich sąsiadów. Dramat Ukrainy i jej mieszkańców rozgrywa się na naszych oczach. Wszyscy solidaryzujemy się z ofiarami rosyjskiej agresji i na różne sposoby staramy się pomagać. W całej Polsce ludzie organizują pomoc dla Ukrainy. Starają się zapewnić schronienie i poczucie bezpieczeństwa. Przyjmują uchodźców, prowadzą zbiórki pieniędzy, przekazują żywność, środki opatrunkowe i wszystko, co jest potrzebne, by przeżyć ten trudny czas. W pomoc uchodźcom zaangażował się zarówno urząd gminy jak nasi mieszkańcy.

Droży Mieszkańcy Gminy Lipno, dziś nie pozostajecie obojętni wobec będących w potrzebie naszych sąsiadów z Ukrainy. Organizujecie pomoc uchodźcom, ponieważ dobrze wiecie od swoich przodków, co oznacza wojna i okupacja, zachwiane bezpieczeństwo i niepewność, co przyniesie jutro. Taka postawa to najlepszy dowód poczucia odpowiedzialności, empatii, ludzkiej solidarności i człowieczeństwa. Pomagacie w każdy możliwy sposób, przyjmujecie uchodźców pod swój dach, wspieracie obywateli Ukrainy w adaptacji i odnalezieniu się w nowej rzeczywistości. Dziękuję Wam za wszelkie inicjatywy i konkretne działania. Teraz, podobnie jak miało to miejsce na początku pandemii, wszyscy doceniamy, jak ważne jest poczucie wspólnoty i pomoc bliźniemu. „Bo my nie błagamy o wolność, my o nią walczymy” – niech słowa generała Witolda Urbanowicza dowódcy Dywizjonu 303 będą duchowym wsparciem i myślą przewodnią dla naszych wschodnich sąsiadów. Jestem przekonany, że oprócz namacalnej, rzeczowej pomocy, takie gesty solidarności są ważne, zwłaszcza

dla imigrantów z Ukrainy, którzy żyją i pracują w naszym regionie, a dziś boją się o losy swoich bliskich mieszkających na obszarach dotkniętych działaniami wojennymi. Oby ten bezprawny i nieuzasadniony akt terroru Federacji Rosyjskiej został przerwany, a Kijów z powrotem był stolicą wolnej, demokratycznej i suwerennej Ukrainy.

Nowy rok to przede wszystkim nowe wyzwania, a tych jest całkiem sporo. To również realizacja dotychczasowych inwestycji. W bieżącym wydaniu Kwartalnika znajdziecie Państwo wiele aktualnych informacji z różnych dziedzin naszej lokalnej społeczności, a także inwestycje gminne w bliższej i dalszej perspektywie, do których m.in. należą: inwestycje drogowe realizowane przy wsparciu Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu, budowa hali sportowej z zapleczem socjalno-sanitarnym i łącznikiem przy Zespole Szkół w Radomicach, budowa ścieżek wraz zagospodarowaniem miejsc wypoczynku w parku w Radomicach i budowa altany wypoczynkowej na terenie świetlicy wiejskiej, a także utworzenie klubu seniora w Ostrowitem. W ostatnim czasie aplikowaliśmy również o środki finansowe na realizację następujących zadań: budowa stacji uzdatniania wody w miejscowości Karnkowskie Rumunki oraz moderniza-

cja stacji uzdatniania wody w Jastrzębiu i Głodowie, optymalizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Lipno, modernizacja świetlicy wiejskiej w Karnkowie, przebudowa dróg gminnych na terenie gminy Lipno oraz modernizacja polegająca na przebudowie Ośrodka Kultury w Wichowie wraz z wyposażeniem. Powyższe, realizowane i planowane inwestycje są szczegółowo opisane w niniejszym Kwartalniku, do którego lektury serdecznie zachęcam. Zapraszam również do regularnych odwiedzin strony www.uglipno.pl, gdzie znajdziecie Państwo wiele ważnych informacji z bieżących wydarzeń w naszej gminie.

Droży Czytelnicy, całkiem niedawno obchodziliśmy Dzień Kobiet i Dzień Sołtysa. Korzystając z tej formy kontaktu z Państwem, na łamach naszego Kwartalnika, raz jeszcze pragnę złożyć wszystkim kobietom, a w szczególności Mieszkancom Gminy Lipno serdeczne życzenia, wszelkiej pomyślności i spełnienia marzeń. Jesteście Panie filarem każdej rodziny, społeczności i naszej lokalnej wspólnoty. Niech dobro i piękno nigdy Was nie opuszcza. Z kolei Sołtysom i Sołtysom Gminy Lipno składam podziękowania i słowa uznania za pracę na rzecz lokalnej społeczności. Jesteście najbliżej ludzi i to oni Was wybierają. Sprawowanie tej funkcji jest zaszczytem, ale i ogromnym zobowiązaniem wobec wyborców, Waszych najbliższych sąsiadów. Dlatego życzę Państwu satysfakcji z realizowanych działań, dobrej współpracy i porozumienia, a także optymizmu, zdrowia i sił na każdy dzień. I aby mandat zaufania procentował wspólnymi sukcesami całej społeczności.

Szanowni Państwo, niech zbliżające się święta Wielkiej Nocy będą czasem otuchy i nadziei, a także odradzania się wiary w niezwykłe dobro i drugiego człowieka. Życząc miłej lektury, pozostaję z wyrazami szacunku.

Andrzej Piotr Szychulski
Wójt Gminy Lipno

Redakcja „Kwartalnika Gminy Lipno”:

Redaktor naczelny: Ewa Rozen-Bieńkowska – Dyrektor BPG Lipno z/s w Radomicach, e.rozen-bienkowska-uglipno.pl

Krzysztof Milak – Sekretarz Gminy Lipno;

Materiały i zdjęcia: Instytucje kultury i jednostki organizacyjne Gminy Lipno;

Wydawca: Gmina Lipno, ul. Mickiewicza 29, 87-600 Lipno. Nakład: 1000 egz.

Skład i druk: TERCET, Ćmińsk, ul. Wyrowce 116.

#PomagamUkrainie. Chcesz pomóc, przyłącz się do akcji!

Jak powszechnie wiadomo 24 lutego 2022 roku doszło do inwazji na Ukrainę rozpoczętą przez Federację Rosyjską. Za naszą wschodnią granicą trwa regularna wojna. Jednocześnie z każdym dniem do naszego kraju, do naszego regionu napływa coraz więcej ukraińskich rodzin. Zarówno urząd gminy jak i nasi mieszkańcy zaangażowali się w działania pomocowe. Wszyscy wiemy, że naszym moralnym obowiązkiem jest pomoc tym dzielnym ludziom. Obecnie na terenie naszej gminy, w domach prywatnych, przebywa 45 obywateli Ukrainy (na dzień 28 marca) mających status uchodźcy. My jako gmina mieliśmy obowiązek wskazania obiektów do zbiorowego zakwaterowania. Wskazaliśmy obiekt biblioteki w Jastrzębiu, ponieważ jest to jedyny obiekt użyteczności publicznej na terenie gminy, który posiada pełen węzeł

sanitarny. Mamy nadzieję, że będzie to miejsca przejściowego zakwaterowania. Apelowaliśmy do osób prywatnych dysponujących odpowiednimi zasobami lokalowymi i otwartych na pomoc o zgłaszanie możliwości przyjęcia uchodźców pod swój dach. Nadal podtrzymujemy ten apel. Zgłoszenia do urzędu gminy można dokonać pod numerami telefonów: 784996036 i 664786493. Wszystkie osoby, które wsparły uchodźców Ukrainy zapewniając im bezpłatne zakwaterowanie oraz wyżywienie, mogą ubiegać się o wypłatę świadczenia pieniężnego w wysokości 40 zł dziennie za osobę. Aby uzyskać świadczenie konieczne jest złożenie stosownego wniosku w urzędzie gminy. Poszukujemy również wolontariuszy, którzy będą mogli poświęcić swój czas pomagając osobom zakwaterowanym na naszym terenie, ponieważ

dzisiaj nie wiemy jaka będzie skala uchodźców przebywających na naszym terenie i będzie trudno poradzić sobie z tym problemem siłami i środkami, którymi dysponuje urząd. Zbiórkę darów dla potrzebujących obywateli Ukrainy prowadzimy w trybie ciągłym. Dziękujemy tym wszystkim, którzy już zaangażowali się w działania pomocowe, dziękujemy Sołtysom za przeprowadzenie zbiórek i mieszkańcom za wsparcie. Dziękujemy szkołom i instytucjom kultury, a także druhom OSP, którzy we współpracy z PSP przekazali sprzęt dla ukraińskich strażaków.

Inwestycje gminne w bliższej i dalszej perspektywie

Planowane rozpoczęcie realizacji inwestycji w 2022r, które otrzymały wsparcie finansowe ze środków zewnętrznych – unijnych i krajowych to:

Budowa Hali Sportowej z zapleczem socjalno-sanitarnym i łącznikiem przy Zespole Szkół w Radomicach.

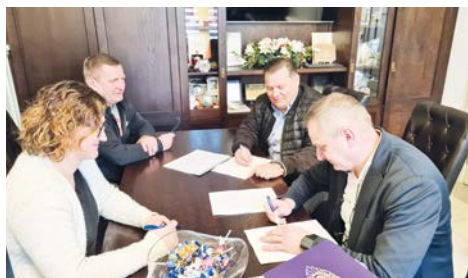
Założenia tego projektu opisaliśmy na łamach poprzedniego wydania Kwartalnika Gminy Lipno. Teraz możemy pochwalić się, że na realizację tej inwestycji została zawarta umowa z wykonawcą. Jej wartość to 11 200 000,00zł.

Budowa ścieżek i zagospodarowanie miejsc wypoczynku wraz z zielenią w parku w Radomicach oraz budowa altany wypoczynkowej na terenie świetlicy wiejskiej w Radomicach.

Projekt jest kontynuacją inwestycji w zakresie rewitalizacji Parku w Radomicach. Na realizację niniejszej inwestycji wnioskowaliśmy o wsparcie w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wartość projektu szacowana jest na kwotę ponad 900 tys. zł., przy dofinansowaniu 500 tys. zł. Na przełomie marca i kwietnia zostanie uruchomiona procedura przetargowa celem wyłonienia wykonawcy.

Utworzenie Klubu seniora w Ostrowite.

W dniu 18.03.2022 r. opublikowano wyniki Otwartego Konkursu Ofert w ramach programu wieloletniego „Senior+” na lata 2021-2025 Edycja 2022. W gronie jednostek samorządu terytorialnego, które otrzymały dofinansowanie znalazła się Gmina Lipno. W ramach zadania planowane jest utworzenie pierwszego na terenie Naszej gminy Klubu Seniora. Powstały ośrodek wsparcia – klub samopomocy będzie spełniał wszystkie wymagania określone w załączniku do uchwały nr 191 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 (poz.10). Klub Seniora będzie wykorzystywał pomieszczenia Świetlicy Wiejskiej w m. Ostrowite gm. Lipno. Zaplanowano, że Klub będzie funkcjonował 20 godzin tygodniowo

wo (5 dni w tygodniu po ok 4 godziny dziennie, ale nie wykluczamy możliwości funkcjonowania Klubu w sobotę). Planuje się, iż w miarę potrzeb usługi będą się odbywać poza siedzibą Klubu. W Klubie Seniora będzie zatrudniony opiekun oraz psycholog, a w miarę potrzeb również rehabilitant oraz pielęgniarka. Wszystkie planowane w placówce zajęcia będą miały na celu poprawę umiejętności manualnych, ruchowych, interpersonalnych oraz pobudzania i rozwijania procesów psychoruchowych osób starszych oraz pomoc w czynnościach dnia codziennego. Działalność Klubu będzie również polegała na motywowaniu podopiecznych do działań na rzecz samopomocy, a także działań na rzecz innych osób dlatego zaplanowane wsparcie zakłada zatrudnienie psychologa.

W ostatnim czasie aplikowaliśmy o środki zewnętrzne na realizację poniższych inwestycji:

I. W odpowiedzi na ogłoszony drugi nabór wniosków w Rządowym Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na przełomie lutego i marca zostały złożone trzy wnioski o dofinansowanie na realizację takich zadań jak:

1. „Budowa Stacji Uzdatniania Wody o wydajności do 58m³/h w miejscowości Karnkowskie Rumunki oraz modernizacja stacji uzdatniania wody w Jastrzębiu i Głodowie” – dofinansowanie do wysokości 95% wartości inwestycji nie więcej niż 8 550 000,00 zł.

2. „Optymalizacja energetyczna obiektów użyteczności publicznej na terenie gminy Lipno” - dofinansowanie do wysokości 95% wartości inwestycji nie więcej niż 11 400 000,00 zł.

3. „Rozbiórka i budowa budynku użyteczności publicznej na istniejących fundamentach” dofinansowanie do wysokości 90% wartości inwestycji nie więcej niż 4 410 000,00zł.

II. W odpowiedzi na ogłoszoną trzecią edycję naboru wniosków o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych zostały złożone dwa wnioski o dofinansowanie (wartość dofinansowania do 98%) poniższych inwestycji tj.

1. „Modernizacja Świetlicy Wiejskiej w Karnkowie” projekt o wartości do 1 300 000,00zł.

2. „Przebudowa dróg gminnych na terenie Gminy Lipno” projekt o wartości do 1 200 000,00zł.

III. W drugiej połowie lutego tego roku w odpowiedzi na ogłoszony przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego nabór wniosków na dofinansowanie zadań inwestycyjnych polegających na budowie przyszłych hal/sal sportowych, złożyliśmy wniosek o dofinansowanie na realizację inwestycji pn. „Budowa Hali sportowej z zapleczem socjalno-sanitarnym i łącznikiem przy Zespole Szkół w Radomicach”. Wartość wnioskowanego wsparcia to 500 000,00 zł., która stanowić uzupełnienie wkładu własnego (otrzymaliśmy dofinansowanie w wysokości 9 mln zł. z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, natomiast wkład własny wynosi 2,2 mln zł.

IV. W drugiej połowie lutego tego roku w odpowiedzi na ogłoszony przez Zarząd Wo-

jewództwa Kujawsko-Pomorskiego nabór wniosków na dofinansowanie zadań inwestycyjnych pn. „Kujawsko-Pomorska Mała Infrastruktura Sportowa – Edycja 2022” złożyliśmy wniosek o dofinansowanie na realizację inwestycji pn. „Dostawa i montaż kontenera szatniowo-sanitarnego w Łochocinie” o wartości 70 000,00 zł. przy wsparciu 50%.

- V. Inwestycja pn.: „Modernizacja polegająca na przebudowie Ośrodka Kultury w Wichowach wraz z wyposażeniem” ma szansę na realizację z dofinansowaniem w wysokości 500 tys. zł., ponieważ projekt znalazł się na drugim miejscu na liście rankingowej projektów rekomendowanych do wsparcia. Wniosek został złożony w odpowiedzi na ogłoszony nabór i możliwość pozyskania wsparcia w ramach PROW w zakresie inwestycji w obiekty pełniące funkcje kulturalne. Planowany do realizacji projekt zakłada utworzenie szerokiej oferty edukacyjne poprzez organizację zajęć z zakresu fotografii, zajęć muzycznych i gastronomii stwarzając jednocześnie wysokiej jakości ofertę spędzania wolnego czasu przez mieszkańców. Projekt jest na etapie weryfikacji przez Urząd Marszałkowski w Toruniu.

Planowane inwestycje na przyszłe lata będące na etapie opracowywania dokumentacji projektowej.

„Budowa stacji uzdatniania wody wraz z zbiornikami retencyjnymi, odstożnikami wód popłucznych i infrastrukturą towarzyszącą”

Aktualnie trwają prace polegające na uzgodnieniu projektu budowlanego: „Budowa stacji uzdatniania wody wraz z zbiornikami retencyjnymi, odstożnikami wód popłucznych i infrastrukturą towarzyszącą” celem złożenia do Starostwa Powiatowego i uzyskania decyzji o pozwolenie na budowę. Niezbędnym dokumentem do uzyskania pozwolenia na budowę jest także pozwolenie wodno-prawne. Na początku marca tego roku Gmina Lipno złożyła wniosek do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Zarząd Zlewni w Toruniu o wydanie pozwolenia wodnoprawnego na przedmiotową inwestycję oraz budowę i uruchomienie nowej SUW o wydajności do 58m³/h, która zasili gminny wodociąg Jastrzębie. Na realizację niniejszej inwestycji aplikowaliśmy także o środki krajowe z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

Budowa boiska przy Szkole Podstawowej w Maliszewie

W związku z planowanym uruchomieniem naboru przez Lokalną Grupę Działania Ziemi Dobrzyńskich Region Południe opracowujemy koncepcję projektu, na który planujemy pozyskać

środki finansowe w ramach działania tworzenie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej. Przedmiotem projektu będzie budowa ogólnodostępnego boiska szkolnego przy Szkole Podstawowej w Maliszewie. Jednocześnie opracowywana jest także koncepcja budowy placu zabaw przy szkole, który planowany jest do realizacji z Funduszu Sołeckiego. Planowana rozbudowa sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy Lipno

Opracowano wstępną koncepcję budowy sieci kanalizacji sanitarnej ulic Jastrzębskiej, Rypińskiej, Sierpeckiej i zurbanizowanej części miejscowości Okrąg. W dniu 23 marca odbyło się zebranie z mieszkańcami wyżej wymienionego obszaru wskazujące na potrzebę realizacji inwestycji. Na etapie opracowania dokumentacji i uzyskania pozwoleń na wykonanie inwestycji są także projekty obejmujące rozbudowę sieci kanalizacyjnej w Karnkowie i Radomice. Projekty w tych dwóch miejscowościach zakładają budowę łącznie ok. 2600 mb sieci i 36 przyłączy gospodarstw domowych.

Zmiana oświetlenia ulicznego w celu optymalizacji kosztów oświetlenia.

Przystąpiono do opracowania koncepcji wymiany oświetlenia ulicznego na oświetlenie niskoemisyjne typu Led. Planowane rozpoczęcie wymiany oświetlenia 1 kwartał 2023 roku.

Przygotowania do nowej perspektywy finansowej i możliwości aplikowania o wsparcie ze środków zewnętrznych

Strategia Rozwoju Gminy Lipno na lata 2022-2027

Trwają prace nad opracowaniem Rozwoju Gminy Lipno na lata 2022-2027. Jest to dokument strategiczny, który określa cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym. Utworzenie niniejszego dokumentu jest nieodłączne w aplikowaniu w przyszłej perspektywie finansowej o środki unijne, a także krajowe. Na obecnym etapie posiadamy już zaakceptowaną „Diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Lipno, w uwzględnieniu obszarów funkcjonalnych na potrzeby opracowania Strategii Rozwoju

Gminy Lipno na lata 2022-2030, a także projekt Strategii Rozwoju Gminy Lipno na lata 2022-2027, którego weryfikacja potrwa do 23 kwietnia 2022 r. Po tym etapie na przełomie kwietnia i maja dokument zostanie upubliczniony celem uruchomienia konsultacji społecznych i możliwości odniesienia się do założeń ujętych w dokumencie przez społeczność naszej gminy. Zapraszamy do współpracy oraz śledzenia naszej strony internetowej i zakładki zawierającej informacje o tworzonej strategii, jej etapów, przeprowadzanych ankietach, czy też udziału w planowanych konsultacjach.

Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej

W nowej perspektywie finansowej 2021-2027 współpraca na rzecz realizacji Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej będzie kontynuowana w formie partnerstwa usankcjonowanego w drodze zawarcia porozumienia wraz z Powiatem lipnowskim oraz innymi gminami z jego obszaru, co było tematem Sesji Rady gminy, która miała miejsce w drugiej połowie marca 2022 r. Porozumienie stwarza możliwości realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Zawarcie porozumienia planowane jest w najbliższych miesiącach, co jest także konsekwencją wcześniejszej deklaracji chęci współpracy na rzecz realizacji Obszaru Prowadzenia polityki Terytorialnej.

Inwestycje drogowe

Gmina Lipno, wzorem lat ubiegłych, przystąpiła do realizacji drogi ze wsparciem Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych Urzędu Marszałkowskiego w Toruniu. Pieniądze z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych można wykorzystać na realizację różnych przedsięwzięć, które poprawiają warunki pracy rolników. Co roku najwięcej pieniędzy pochłania i największym zainteresowaniem gmin cieszy się budowa i modernizacja dróg. Wyremontowane drogi zapewniają bezpieczny i komfortowy dojazd do pól. Realizacja tych inwestycji polega najczęściej na położeniu utwardzonej nawierzchni i przygotowaniu zjazdów. W bieżącym roku Gmina Lipno zamierza zrealizować zadanie pn. Prze-

budowa drogi gminnej nr 170677C Krzyżówki - Grabiny na odcinku 998 metrów. Powstanie jezdni o szerokości 5 m i dwóch warstwach asfaltu o łącznej grubości 6 cm. Utwardzone zostaną również zjazdy do posesji. W ramach postępowania przetargowego, do realizacji przedsięwzięcia zgłosiły się dwie firmy, z czego najkorzystniejszą cenę zaproponowało Przedsiębiorstwo Robót Drogowych Spółka z o.o. z Lipna. Oferta wynosi 1 126 356,31 zł. Ta sama firma realizowała będzie również przebudowę i remont sześciu odcinków dróg utwardzonych w ubiegłym roku. Kwota poprzetargowa to 987.315,10 zł. Przebudowane zostaną drogi w miejscowościach – Borek 239 mb, Krzyżówki

707 mb, Trzebiegoszcz 500 mb, Wichowo 1623 mb, Złotopole 248 mb i Łochocin 873 mb. Natomiast 16 lutego 2022r. uzyskaliśmy informację, że nasz projekt pn. „Przebudowa drogi gminnej Głodowo-Suradówek Nr 170519C” został pozytywnie oceniony i znalazł się na liście zadań rekomendowanych do dofinansowania w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Obecnie przygotowywane są dokumenty do zawarcia umowy o dofinansowanie z Wojewodą Kujawsko-Pomorskim. Na realizację niniejszej inwestycji także zakończono postępowanie przetargowe. W dniu 03.03.2022 zawarto umowę z wykonawcą inwestycji, której wartość to 1 937 262,67zł. Dofinansowanie na realizację tej inwestycji to 50%. Wykonanie inwestycji potrwa do września 2022r.

Sezonowe profilowanie dróg gruntowych

Utrzymanie dróg gruntowych w dobrym stanie jest zadaniem trudnym i kosztownym. Zwłaszcza po zimie i po okresach intensywnych opadów drogi te wciąż wymagają wyrównywania. W marcu zakończyliśmy pierwsze w tym roku profilowanie dróg gminnych we wszystkich sołectwach Gminy Lipno, wraz z ich częściowym utwardzeniem walcem drogowym stabilizacyjnym. Prace te były wykonywane przez okres czterech tygodni. Odcinki dróg z licznymi wybojami, koleinami i dziurami zawoziliśmy gruzem betonowym, który został

dodatkowo zakupiony interwencyjnie w ilości ok. 1500 ton i wykorzystany w sołectwach Jankowo, Piątki, Wierzbick, Chodorążek, Trzebieguszcz, Komorowo, Krzyżówki, Grabiny, Popowo, Wichowo, Zbytkowo i Radomice. Jesteśmy również po przetargu na dostawę 8000 ton tłucznia kamiennego (mieszanka kruszywa łamanego z kamienia polnego o frakcji 0-31 mm) wraz z transportem, które jak co roku zostanie rozwieszone na drogi gminne. Jednocześnie informujemy, iż w ramach Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów w Złotopolu, przyjmujemy

bezpłatnie gruz rozbiórkowy oraz kamień polny. Istnieje możliwość pomocy w transporcie i załadunku. Telefon do kontaktu: 54-288-62-13 lub 54-288-62-24.

Marszałek Województwa Piotr Całbecki odwiedził miasto i gminę Lipno

31 stycznia br. z roboczą wizytą przyjechał do Lipna Marszałek Województwa Piotr Całbecki. W spotkaniu wzięli udział także Członkowie Zarządu Województwa Aneta Jędrzejewska i Sławomir Kopyś, Starosta Lipnowski Krzysztof Baranowski, Burmistrz Lipna Paweł Banasik oraz Wójt Gminy Lipno Andrzej Piotr Szychulski. Ich obecność miała związek z przywróceniem połączeń transportu kolejowego relacji Toruń-Sierpc przez Lipno oraz długo oczekiwaną modernizacją drogi wojewódzkiej nr 559 łączącej Lipno z Płockiem. Pierwszy odjazd pociągu miał miejsce właśnie 31 stycznia 2022 r. Gorąco zachęcaliśmy do korzystania z tej formy transportu zbiorowego zwłaszcza, że do końca lutego wszystkie bilety na tej trasie kosztowały tylko złotówkę. Nie mniej ważną dla mieszkańców naszej gminy jest dobiegająca końca inwestycja drogowa. Trasa między Lipnem i granicą województwa komunikuje gminy Lipno i Tłuchowo z drogą krajową nr 10. Po przebudowie stanowi ona również wygodne i bezpieczne połączenie pomiędzy Toruniem i Płockiem (z wykorzysta-

niem drogi krajowej nr 10). Na całą inwestycję samorząd województwa kujawsko-pomorskiego zabezpieczył blisko 100 milionów złotych. Natomiast gmina Lipno dołoży ze swojego budżetu ponad milion złotych na budowę ścieżki pieszo-rowerowej. W imieniu mieszkańców

gminy Lipno Wójt Andrzej Piotr Szychulski podziękował za tę inwestycję oraz podkreślił, że droga ta daje zupełnie inną jakość i poprawia bezpieczeństwo. Bardzo się cieszymy, że powstała nowa infrastruktura drogowa na terenie gminy Lipno.

Gminny Dzień Sołtysa – lidera wiejskiej społeczności

Sołtys jest łącznikiem, managerem, organizatorem i administratorem, który najlepiej zna potrzeby swoich mieszkańców i wie, jak zadbać o to, by ludzior na wsi żyło się lepiej.

11 marca Sołtysi Gminy Lipno świętowali w Radomicach. Właśnie tego dnia przypada Ogólnopolski Dzień Sołtysa. W spotkaniu poza przedstawicielami gminy Lipno udział wzięli Członek Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego Pani Aneta Jędrzejewska oraz Starosta Lipnowski Pan Krzysztof Baranowski. Po długiej przerwie Sołtysi mieli wiele powodów żeby się spotkać, między innymi zebranie służyło podsumowaniu działalności Stowarzyszenia Sołtysów Gminy Lipno za minionym roku. I w tym miejscu należy podkreślić, że sprawozdanie z działalności Zarządu i Przewodniczącego Stowarzyszenia zostało przyjęte przez Walne Zebranie jednogłośnie. Oczywiście panowie nie zapomnieli o Dniu Kobiet i oprócz życzeń wszystkim panie, nie tylko pełniące funkcję Sołtysa, zostały obdarowane prezen-

tami. Wiele słów padło pod adresem Sołtysów, wszyscy zaproszeni goście dziękowali Sołtysom za pracę na rzecz rozwoju gminy i społeczności lokalnej podkreślając ich ważną rolę, jaką pełnią w polskiej wsi. Przewodniczący Stanisław

Jagielski podziękował wszystkim koleżankom i kolegom, a także władzom powiatu i gminy za współpracę. Miłym i słodkim akcentem był podarowany przez Panią Anetę Jędrzejewską tort, który wszystkim smakował.

Na naszej stronie internetowej zamieściliśmy Listy z życzeniami kierowane do wszystkich Sołtysów przez Marszałka Województwa oraz Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego.

Złote Gody

31 marca 2022 roku obchodziliśmy uroczystość wręczenia mieszkańcom naszej gminy medali za długoletnie pożycie małżeńskie, która odbyła się w Świetlicy Wiejskiej w Radomicach. Złote Gody to jubileusz obchodzony w naszej gminnej tradycji szczególnie uroczystość. Corocznie przedstawiciele Urzędu Gminy w Lipnie i Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie, spotykają się, aby wspólnie z jubilatami cieszyć się tak wspaniałym świętem. W 2022 roku 18 par małżeńskich przyjęło zaproszenie Wójta Gminy Lipno Pana Andrzeja Piotra Szychulskiego do wspólnego świętowania. Szanowni Jubilaci podczas uroczystości zostali uhonorowani medalami „Za Długoletnie Pożycie Małżeńskie” przyznanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę. Aktu dekoracji w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dokonał Wójt Gminy Lipno Pan Andrzej Piotr Szychulski, który z okazji Złotych Godów złożył życzenia długich i pogodnych lat życia, optymizmu i rado-

ści na nadchodzące dni, oraz spokoju w otoczeniu kochającej rodziny. Była to wyjątkowo podniosła i wzruszająca chwila dla Jubilatów, ich rodzin i władz samorządowych. Nie zabrakło również wspaniałego tortu, symbolicznej

lampki szampana oraz poczęstunku. Odznaczone pary nie kryły wzruszenia podczas występu artystycznego przygotowanego przez nauczycieli i uczniów z Zespołu Szkół w Radomicach.

Jak Seniorzy z Gminy Lipno spędzają czas w Dziennym Domu „Senior+” w Krzyżówkach

Pierwsze miesiące Nowego Roku 2022 minęły w Dziennym Domu bardzo szybko. A to za sprawą wielu wydarzeń jakie miały miejsce w tym czasie, gdyż Seniorzy nie lubią nudy i chętnie angażują się w wszystkie podejmowane dla nich inicjatywy. Początek roku, a zarazem karnawał, był idealnym czasem na zorganizowanie balu karnawałowego, w którym podopieczni wzięli udział przebijając się za różne postacie. Seniorzy spędzili czas w radosnej atmosferze tańcząc, śpiewając i bawiąc się w najlepsze.

Równie radosnym dniem był Dzień Babci i Dziadka, który również obchodzony był w Dziennym Domu bardzo uroczysto. Tym razem to załoga Dziennego Domu wystąpiła dla Seniorów śpiewając piosenki o kochanych babciach i dziadkach. Na pamiątkę tego pięknego dnia, wszyscy podopieczni otrzymali kubeczki

z napisami „Najlepsza Babcia”, i „Najlepszy Dziadek”.

Wraz z nastaniem lutego w Dziennym Domu rozpoczęły się przygotowania do święta miłości, czyli popularnych Walentynek. Na 14 lutego Seniorzy przygotowali montaż słowno-muzyczny, w którym zaprezentowali najpiękniejsze wiersze o miłości autorstwa polskich poetów oraz piosenki również o tematyce miłosnej. Zwieńczeniem uroczystości było pokrojenie walentynkowego tortu oraz wspólna zabawa przy muzyce.

Bardzo wyjątkowy charakter miał również Dzień Kobiet, który był obchodzony w Dziennym Domu. Uroczysty występ, podczas którego seniorzy zaprezentowali najpiękniejsze wiersze o kobietach, piosenki o kobietach, moc serdecznych życzeń oraz tulipany dla każdej Pani – tak 8 marca świętowano w Krzyżówkach.

Wraz z nadejściem pierwszego dnia wiosny, seniorzy przygotowali Marzannę, symbolizującą odchodzącą zimę. W wesołym orszaku, ze śpiewem na ustach Marzannę wyprowadzono z Dziennego Domu i symbolicznie „zatopiono”. W dalszym etapie świętowania rozpalono ognisko i pierwszy dzień wiosny został zwieńczony pieczeniem kiełbasek.

Najpiękniejsza pora roku jaką jest wiosna, sprzyja zajęciom na świeżym powietrzu takim jak siłwoterapia, czyli terapia przez kontakt z naturą. Także spacerowanie na świeżym powietrzu są formą rekreacji bardzo lubianą przez seniorów, a w związku ze sprzyjającą pogodą coraz częściej praktykowaną w Dziennym Domu. Pomysłom na zagospodarowanie czasu, który seniorzy spędzają w Dziennym Domu nie brakuje. Miesiące wiosenne i letnie to idealny czas na wycieczki, których seniorzy już nie mogą się doczekać.

Wizyta harcerska z okazji Dnia Myśli Braterskiej

W piątek 18 lutego Wójt Gminy Lipno gościł drużynę lipnowskiego ZHP „Na Tropie”. Wizyta harcerzy miała związek z obchodami Dnia Myśli Braterskiej. To święto przyjaźni obchodzone przez harcerzy i skautów na całym świecie 22 lutego, w dzień urodzin założyciela skautingu, sir Roberta Baden-Powella i jego żony Olave Baden-Powell. Idea ustanowienia święta zrodziła się na 4. Międzynarodowej

Konferencji Skautek i Przewodniczek w 1926 w Stanach Zjednoczonych. To dzięki Naczelnemu Skautowi Świata skauci z całego globu od ponad stu lat nawiązują ze sobą i ze światem przyjazne więzi. Dzień Myśli Braterskiej pokazuje, że niezależnie od organizacji do której należą oraz skąd pochodzą wszyscy są częścią jednej rodziny, a wszelkie podziały są tylko pozorne.

Stypendium motywacyjne Wójta Gminy Lipno

Gmina Lipno jako organ prowadzący szkoły od kilku lat realizuje program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Uczniowie, którzy osiągają szczególnie wysokie wyniki w nauce lub odnoszą sukcesy naukowe, sportowe bądź artystyczne, są nagradzani Stypendium Wójta Gminy Lipno. Stypendium za I semestr roku szkolnego 2021/2022 zostało wręczone następującym uczniom: S.P. Jastrzębie – Lendzion Gabriela; ZS Karnkowo – Ptasinski Dawid, Szablewski Mateusz, Głowacka

Weronika, Sikorski Jakub, Głowacki Szymon; SP Maliszewo – Frej Bartosz, Piórowski Bartłomiej; ZS Radomice – Kowalski Wiktor, Evans Elizabeth, Zieliński Miłosz, Zbytowski Robert, Cieślak Bartosz, Przybyszewska Martyna, Majewska Marta; SP Trzebiegoszcz – Kowalska Zuzanna, Nadrowska Amelia, Kułakowski Wojciech; SP Wichowo – Przybyszewska Julia, Kozłowska Wiktoria, Ciarkowska Julia, Macieja Alicja. Wszystkim gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów.

Mercedesem do szkoły

Gmina Lipno w drodze procedury przetargowej dokonała zakupu kolejnego autobusu służącego do dowozu uczniów do szkół. Jest to Mercedes Tourino wyprodukowany w 2009 roku. Autobus posiada 38 miejsc siedzących plus miejsce dla opiekuna i kierowcy. Tym samym Gmina Lipno zakończyła wymianę starych, nie rzadko 40-letnich Mercedesów 303 na nowsze. Zakupiony Mercedes będzie służył do dowozu uczniów do Szkoły Podstawowej w Wichowie.

Świadczenie ratownicze dla strażaków ratowników OSP

Do Komendy Powiatowej PSP w Lipnie wpływają już wnioski o przyznawanie świadczenia ratowniczego dla strażaków-ochotników,

którzy osiągnęli wiek emerytalny, a brali czynny udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych przez co najmniej 25 lat.

Świadczenie ratownicze było wyczekiwane przez wszystkich drużyn od wielu lat. Zostało ono wprowadzone od 1 stycznia 2022 roku na mocy ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych. Prawo do tego świadczenia przysługuje strażakowi ratownikowi OSP, który czynnie uczestniczył jako członek OSP w działaniach ratowniczych lub akcjach ratowniczych (wymagany bezpośredni udział co najmniej raz w roku) – przez co najmniej 25 lat (w przypadku mężczyzn) oraz 20 lat (w przypadku kobiet). Świadczenie ratownicze przyznaje się na wniosek zainteresowanego złożony do komendanta powiatowego (miejskiego) PSP – tj. organu przyznającego, właściwego dla siedziby jednostki OSP, do której należy strażak ratownik OSP. Prawo do tego świadczenia przysługuje po osiągnięciu przez mężczyznę 65 roku życia, a przez kobietę 60 roku życia.

Na naszej stronie internetowej zamieściliśmy wzory wniosków, oświadczeń oraz wyjaśnienia.

Nowe świadczenie – dodatek osłonowy

Od stycznia 2022 r. funkcjonuje nowe świadczenie – dodatek osłonowy. Świadczenie to stanowi kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który ma zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługuje on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczają 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

Wysokości dopłat w skali roku w ramach dodatku osłonowego:

- jednoosobowe gospodarstwo domowe otrzyma 400 lub 500 zł* przy założeniu, że jej dochód nie przekroczy 2100 złotych,
- gospodarstwo 2-3 osobowe otrzyma 600 lub 750 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 4-5 osobowe otrzyma 850 zł lub 1062,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę,
- gospodarstwo 6 i więcej osobowe otrzyma 1150 zł lub 1437,50 zł* przy założeniu, że dochód nie przekroczy 1500 złotych miesięcznie na osobę.

* podwyższenie kwoty dofinansowania jest uzależnione od źródła ogrzewania (wyższy dodatek otrzymają np. osoby ogrzewające dom węglem lub paliwami węglowymi). **Warunkiem jest dokonanie wpisu głównego źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.**

Wnioski można składać do 31 października 2022 r. elektronicznie za pośrednictwem platformy ePUAP oraz tradycyjnie (papierowo) do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipnie, ul. Mickiewicza 29, pokój nr 5 w godz. od 7:30 do 12:00. W przypadku pytań lub wątpliwości prosimy o kontakt telefoniczny pod numerem 54 288 62 11.

Więcej o tym świadczeniu przeczytasz na naszej stronie internetowej uglipno.pl

Nie zostawiaj tego na później – deklaracja do CEEB

Przypominamy mieszkańcom o obowiązku zgłoszenia deklaracji do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, która daje możliwość zebrania danych w jednej, centralnej bazie informacji nt. źródeł ciepła i spalania paliw. Złożenie deklaracji jest obowiązkowe. Każdy właściciel lub zarządca budynku ma obowiązek złożyć deklarację z informacją o zainstalowanym źródle ciepła i spalania paliw do 1 MW do dnia 30 czerwca 2022 r. Można to zrobić na dwa sposoby:

- elektronicznie, przez stronę internetową, wykorzystując do tego profil zaufany, e-dowód albo podpis kwalifikowany.
- w wersji papierowej, składając ją osobiście w Urzędzie gminy albo wysyłając tradycyjną pocztą.

Do końca marca deklarację złożyło około 47% właścicieli nieruchomości. Zatem dużo jeszcze brakuje.

Kolejny nabór wniosków na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków

W roku 2022 Gmina Lipno udziela kolejnych dotacji na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Jesteśmy na etapie podpisywania umów z mieszkańcami korzystającymi z dofinansowania.

W 2018 roku zakończono budowę mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków wraz z infrastrukturą techniczną w miejscowości Radomice. Od roku 2019 zaczęto udzielać dotacji osobom fizycznym na bu-

dowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Wysokość dofinansowania wynosi 50% udokumentowanego kosztu budowy oczyszczalni, nie więcej jednak niż 3.000 zł. Za koszty kwalifikowane do wypłaty uznaje się koszty przeznaczone na zakup materiałów i urządzeń niezbędnych do realizacji przydomowej oczyszczalni ścieków oraz wykonanie robót budowlano - montażowych przydomowej oczyszczalni ścieków. Cała kwota dofinanso-

wania pochodzi z środków budżetu Gminy Lipno.

W roku 2019 z dotacji skorzystało 65 właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Lipno, łączny koszt dofinansowania wyniósł 190 971,47 zł, w roku 2020 z dotacji skorzystało 37 właścicieli nieruchomości, łączny koszt dofinansowania wyniósł 108 406,39 zł a w 2021 46 właścicieli, koszt dofinansowania wyniósł 136 181,27 zł.

Podatek akcyzowy

Z końcem lutego zakończono przyjmowanie wniosków na zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego na I półrocze 2022 roku. Liczba producentów rolnych, którzy złożyli wnioski o zwrot podatku akcyzowego na I półrocze 2022 roku wynosi 616 osób. Kwota przeznaczona na wypłatę podatku akcyzowego producentom rolnym wyniosła 698.523,77 zł. Wypłata w/w kwoty nastąpi w terminie od 01.04.2022 roku do 29.04.2022 roku po otrzymaniu dotacji z Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

Urząd Gminy Lipno przypomina o corocznym obowiązku konserwacji urządzeń melioracyjnych

Brak stałej, systematycznej konserwacji rowów melioracyjnych przy obfitych opadach deszczu prowadzi do lokalnych podtopień i zalewania posesji. Zarośnięte i zamulone rowy nie odprowadzają nadmiaru wód, przez co tworzą się zastoiska powodujące podtapianie przyległych gruntów. Problemem są nie tylko zaniedbane rowy melioracyjne, ale również ich celowa likwidacja.

Na podstawie art. 205 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 z późn. zm.) utrzymywanie – konserwacja urządzeń melioracji wodnych należy do właścicieli gruntów, na których znajdują się te urządzenia melioracyjne.

Z uwagi na to, że na terenie naszej gminy nie funkcjonuje Gminna Spółka Wodna, obowiązek konserwacji ciąży wyłącznie na właścicielu nieruchomości. W związku z powyższym przypomina

się o konieczności corocznej konserwacji urządzeń melioracyjnych w zakresie:

- wykaszania i wygrabiania skarp rowów,
- odmulania dna koryt rowów,
- utrzymywania drożności wylotów rurociągów drenarskich oraz przepustów,
- oczyszczania osadników studni drenarskich.

Zaniechanie przez właściciela obowiązku utrzymywania rowów i innych urządzeń melioracyjnych we właściwym stanie, jak też utrudnianie przepływu wody w rowach, stanowią wykroczenie podlegające karze grzywny, wymierzonej na zasadach i w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2021 r., poz. 457 z późn. zm.).

Urząd Gminy Lipno będzie przeprowadzał kontrole stanu urządzeń i w przypadku braku wykonania obowiązku konserwacji będzie skutkowało podjęciem czynności administracyjnych.

Jednocześnie przypominamy o dbaniu o stan rowów przydrożnych i przepustów pod zjazdami. Obowiązki te regulują przepisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1376 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 z późn. zm.). Utrzymanie rowów przydrożnych należy do zarządcy drogi, natomiast dbanie o stan zjazdów należy do właścicieli lub użytkowników posesji korzystających z tych zjazdów.

Oddział ORLEN Serwis we Włocławku – dołącz do nas!

Spółka ORLEN Serwis Oddział we Włocławku prowadzi prace w zakresie utrzymania ruchu instalacji przemysłowych, obsługi urządzeń i instalacji, wykonawstwa remontów oraz usług diagnostyczno-pomiarowych w branżach: automatycznej, elektrycznej, mechanicznej i maszyn wirujących na rzecz ANWIL i PKN ORLEN. Dzięki nowoczesnym technologiom, innowacyjnym narzędziom i metodom pracy realizujemy kluczowe projekty na rzecz Grupy Kapitałowej ORLEN, które mają wpływ na kształtowanie przemysłu w Polsce. ORLEN Serwis to stabilny pracodawca, od lat oferujący zatrudnienie, wiele możliwości rozwoju i zdobycie doświadczenia w firmie uznanej na rynku pracy. ORLEN Serwis zatrudnia blisko 2000 osób w lokalizacjach takich jak: Płock, Włocławek, Trzebinia oraz Jedlicze. Posiada również oddziały własne i spółki zależne poza granicami kraju - w Czechach i na Litwie. Obecnie trwa rozbudowa jednej z instalacji na terenie Zakładu Produkcyjnego ANWILU, co będzie związane z powstaniem nowych miejsc pracy do największej inwestycji w regionie kujawsko-pomorskim. Zwiększenie produkcji nawozów azotowych we Włocławku wzmocni bezpieczeństwo żywnościowe kraju i ograniczy import tego produktu z zagranicy. ORLEN Serwis będzie odpowiedzialny za prace związane z bieżącym utrzymaniem ruchu na tej instalacji. W związku z powstaniem nowej linii produkcyjnej, włocławski oddział ORLEN Serwis prowadzi rekrutację pracowników. Obecnie do współpracy zapraszamy m.in.: elektryków, monterów, mechaników i automatyków. Poza ciekawą pracą oferujemy także bogaty pakiet benefitów i dodatkowych korzyści dla pracow-

ników, jak m.in.: dofinansowanie do wypoczynku, dofinansowanie do zajęć rekreacyjno-sportowych, nagrody świąteczne, karty zakupowe,

karty zniżkowe na paliwo, program Pracodawca przyjazny rodzinie i inne.

Aplikuj: ORLEN Serwis

DOŁĄCZ DO NASZEGO ZESPOŁU WE WŁOCŁAWKU!

APLIKUJ: WWW.ORLENSERWIS.PL

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ: 24 256 52 26, 603 846 535

Tradycje wielkanocne na ziemi dobrzyńskiej

Święta Wielkanocne niosą ze sobą wiele pięknych tradycji, które na ziemi dobrzyńskiej przetrwały do dziś. Usytuowane na początku wiosny, przypadają w pierwszą niedzielę po pierwszej wiosennej równonocy i pełni księżyca, pokrywają się bardzo ściśle z terminem i treścią dawnych ludowych wierzeń związanych z odnawianiem życia w naturze i cyklicznością przyrody. Tak jak Chrystus umarł i zmartwychwstał, tak i natura budzi się do życia. Dlatego wiele wiosennych, ludowych praktyk wpływało pod znakiem radości i triumfu życia. Wielkanoc jest najstarszym i najważniejszym świętem Chrześcijan, obchodzonym od II wieku. Związane są z nim różne zwyczaje i obrzędy, a każdy dzień Wielkiego Tygodnia posiadał swoją barwę i rytuał, który przybliżał do radosnego świętowania.

Niedziela Palmowa otwiera Wielki Tydzień przed Wielkanocą. Tak jak w całej Polsce, tak i na ziemi dobrzyńskiej święci się tego dnia palmy kościelne na pamiątkę wjazdu Jezusa do Jerozolimy. **Tradycyjne palmy dobrzyńskie** były bardzo skromne w porównaniu z palmami w innych regionach. Wykonywano je z kilku gałązek wierzy z baziemi, dodając do nich trzcinę oraz zielone gałązki brzozy, wiśni, agrestu, asparagusa lub mirtu. Dodawano też bibułkowe kwiatki. Palma wielkanocna miała specyficzne zastosowanie w kulturze ludowej, stając się ważnym rekwizytem praktyk ludowych. Jej sakralizacja podczas mszy czyniła z niej środek niezwykle skuteczny w różnych zabiegach mających zapewnić zdrowie domownikom, inwentarzowi oraz przynieść powodzenie w gospodarstwie i na polu, odstraszać całe zło. Już po wyjściu z kościoła uderzano się nawzajem palmami wierzbowymi dla zdrowia. Potem rytuał ten powtarzano w domu, ze szczególną gorliwością wobec dzieci.

Dawniej na ziemi dobrzyńskiej w Wielki Czwartek i Wielki Piątek kościelny i dwóch ministrantów jeździli po wsi z wielką kołatką zwaną „sznarą” i ogłaszali, że nadszedł najważniejszy czas w wielkiego postu. Nazywano to „sznarowaniem”. Kolejną tradycją był – praktykowany w Wielki Czwartek – zwyczaj „**wybijania żuru**” dla zaakcentowania kończącego się postu. Zwyczaj ten wyznaczał zarazem kres spożywania żuru, który stanowił obowiązującą potrawę w kujawskim jadłospisie przez cały post. „Wbijanie żuru” stawało się okazją do załotów, bowiem garnki z żurem wymieszanym z błotem, wapnem i brudną wodą, rozbijano o drzwi i progi domów, w których były panny na wydaniu. Tego dnia chłopcy kręcili także baty ze słomy, z którymi podchodzili pod domy wdów i trzaskaniem zapowiadali jakoby szybkie ich ponowne zamążpójście. Z kolei w Wielki Piątek rodzice mogli uderzać gałązkami brzożowymi dzieci. Ten zwyczaj zwany „Boże Rany” już zanikł. **W Wielki Piątek**, gdy dla upamiętnienia śmierci Chrystusa na krzyżu milkły kościelne dzwony, po wsiach i małych miasteczkach odzywały się różne drewniane kołatki i terkotki. Biegano

NASZA HISTORIA

z nimi, robiąc wszędzie dużo hałasu. Powszechnym zwyczajem tego dnia było trzykrotne obmywanie się o wschodzie słońca w bieżącej wodzie. Miało to zabezpieczać przed krostkami i gwarantować urodę. Na ziemi dobrzyńskiej tego dnia przede wszystkim ubierano w kościołach groby, przy których sprawowano staż. W domach – na znak powszechnej żałoby – zasłanianio lustra (później telewizory) ciemnymi zasłonami, by nikt z domowników na nie mógł na nie spoglądać. W Wielką Sobotę niesiono do kościoła wiklinowe koszyczki ze świeconką, zwaną „święconym”. Do święcenia wkładano różne potrawy: malowane w cebulaku jajka, sól, kawałek kiełbasy, pieczywo, chrzan, baranka z cukru. Całość przyozdabiano gałązkami bukszpanu lub borówek, a przykrywano białą serwetą ręcznie wyrabianą. Malowane jaja symbolizowały narodziny i ukryte siły vitalne. Najwymowniej urzeczywistniały prawdę o cykliczności odradzania się natury wiosną. Życie zamknięte przez pewien czas w skorupie ujawniało się w pełni po jej rozpadzie. Niekiedy – w barwionych wcześniej na jeden kolor w łupinach cebuli lub korze dębu dla osiągnięcia kolorystyki od złocistej do ciemnobrązowej – jajach wielkanocnych wyskrobywano wzory ostrym narzędziem, albo „pisano” woskiem, zdobiąc je motywami geometrycznymi i roślinnymi. Jednak zwyczaj ten powoli zanika. Tradycyjnie obdarowywano się nimi nawzajem, a podczas świątecznego śniadania dzielono się jajkami jak wigilijnym opłatkiem, składając sobie życzenia pomyślności i zdrowia.

W noc rezurekcyjną był zwyczaj, że chłopcy bębnią na bębenkach podchodząc pod domy gospodarzy, informując o Zmartwychwstaniu Chrystusa. **Także rankiem w Niedzielę Wielkanocną** ponownie obmywano się w bieżącej wodzie, która w tym czasie, nabierała specyficznych właściwości oczyszczających, uzdrawiających i użyźniających. Po mszy rezurekcyjnej zasiadano do stołu. Pierwszy dzień Wielkanocy spędzano w domu. Drugiego dnia kawalerowie sprawiali pannom dyngus. Bito je po nogach brzożowymi witkami oraz oblewano wodą. Grano też w „tłuczenie jajek”. Dynguśników częstowano jajkami i ciastem. Na ziemi dobrzyńskiej wielkanocny zwyczaj polewania się wodą przybrał formę społecznej zabawy stając się tym samym doskonałą okazją do całorocznych rozrachunków pomiędzy chłopcami a dziewczynami. **Zwyczaj ten był bardzo rozbudowany i znany pod nazwą „przywoływek” dyngusowych, albo „wywoływek”, „wołanek” lub „krzyków”.** „Wywołanki” dyngusowe były znakomitą okazją do kojarzenia małżeńskich par. Ponadto pełniły funkcje wychowawcze, towarzyskie, zabawowe, a nawet patriotyczne.

Źródło: „Zwyczaje i obrzędy doroczne na Kujawach” autor: Krystyna Pawłowska, Wydawca: Dobrzyńsko – Kujawskie Towarzystwo Kulturalne we Włocławku.

Fot. Pixabay.com

Kolejny raz gramy z WOŚP

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy znowu zagrała w Lipnie. W tym roku miał miejsce jubileuszowy 30. finał WOŚP. Nie byłoby to możliwe, gdyby nie pomoc wielu osób i instytucji oraz ciężka praca wolontariuszy. Spory wkład w tę inicjatywę miała gmina Lipno. Do akcji dołączyły szkoły podstawowe z Radomic, Trzebiegoszcza, Jastrzębia, Karnkowa, Wichowa i Maliszewa. W świąteczną zbiórkę potrzebującym włączył się również Gminny Ośrodek Kultury w Wichowie.

To właśnie w szkołach - krótko przed finałem orkiestry - odbyły się liczne imprezy, loterie fantowe, kiermasze, na których sprzedawano różności; poczynając od gadżetów, a kończąc na domowych wypiekach. Odbyły się pokazy taneczne i artystyczne. W Szkole Podstawowej w Maliszewie miało miejsce spotkanie z przedstawicielami Koła Łowieckiego „Szarak”, którzy w towarzystwie św. Mikołaja oraz rodziców z Rady Rodziców odwiedzili wszystkich uczniów i podarowali im upominki. Dzięki uprzejmości Huberta Konczalskiego prezesa OSP Radomice, każdy uczeń miejscowej szkoły miał możliwość nauki prawidłowego wykonania resuscytacji. Ponadto uczniowie wspomnianej szkoły z Radomic brali udział w konkursie plastycznym o tematyce WOŚP. Kacper Kowalski z klasy Vla

zajął I miejsce a Wiktor Kowalski z klasy Villa II miejsce. Zwycięzcom gratulujemy a wszystkim serdecznie dziękujemy za wsparcie, empatię oraz zaangażowanie.

Jak co roku, 30. finał orkiestry był dniem otwartych serc i dobroci. Wszystkim zaangażo-

wanym wolontariuszom, uczniom, nauczycielom, jednostkom OSP, pracownikom instytucji kultury i rodzicom pragniemy wyrazić słowa uznania za pomoc w organizacji tego ważnego przedsięwzięcia.

Uczniowie z Maliszewa i Trzebiegoszcza laureatami Wojewódzkiego Konkursu Internetowego

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Maliszewie i Szkoły Podstawowej Trzebiegoszczu wzięli udział w Wojewódzkim Konkursie Internetowym pt. „Józef Piłsudski – droga do niepodległej”, zorganizowanym przez Pedagogiczną Bibliotekę Wojewódzką w Bydgoszczy oraz bydgoską delegaturę Instytutu Pamięci Narodowej. Pieczę nad przygotowaniem do konkursu sprawowała polonistka Ewa Adamkiewicz. Konkursowi przyświecały takie cele jak: rozwijanie zainteresowań historią, popularyzacja wśród młodzieży życia i dokonania Józefa Piłsudskiego, podkreślenie roli Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości przez Polskę, kształtowanie postaw patriotycznych młodzieży oraz rozwijanie umiejętności korzystania z różnych źródeł informacji, w tym ze źródeł internetowych.

W konkursie wzięło udział 72 uczestników z 26 szkół z całego województwa kujawsko-pomorskiego. Po ocenie przesłanych odpowiedzi i zliczeniu punktów wyłoniono zwycięzców. Nagrodzono 22 konkursowiczów, w tym Michała Gibczyńskiego ze Szkoły Podstawowej w Maliszewie oraz Natalię Kiełkowską i Bartosza Kowalskiego ze Szkoły Podstawowej w Trzebiegoszczu. Wszyscy nagrodzeni i wyróżnieni w konkursie otrzymali maksymalną liczbę 20 punktów, a o kolejności zdecydował czas wysłania formularza.

Dziękujemy wszystkim za zaangażowanie i życzymy dalszych sukcesów, a słowa Józefa Piłsudskiego: „Kto nie szanuje i nie ceni swojej przeszłości, ten nie jest godzien szacunku, teraźniejszości ani prawa do przyszłości” niech skłonią nas do refleksji.

Dobrze, ziemio...

W sobotę, 18 marca, dwoje uczniów Szkoły Podstawowej w Maliszewie wzięło udział w XVII edycji Regionalnego Konkursu Recytatorskiego Twórców Ziemi Dobrzyńskiej pn. Dobrze, ziemio..., który miał miejsce w Szkole Podstawowej w Czernikowie.

Adrianna Piórowska z klasy V recytowała wiersze: Mikołaja Konczalskiego pt. Z baśni wyjęte i Odwiedziny Marka Bejnara otrzymując wyróżnienie od Dariusza Chrobaka dyrektora szkoły w Czernikowie. Z kolei Bartosz Frej uczeń klasy VII deklamował wiersz Mikołaja Konczalskiego pt. Starocie oraz utwór Damiana Gajewskiego Żółty. Za wspaniałą recytację jury przyznało Bartkowi II miejsce. Bartek otrzymał również nagrodę dyrektora, a jury młodzieżowe zdecydowało o przyznaniu Bartkowi wyróżnienia. Nasi reprezentanci otrzymali dyplomy i nagrody książkowe.

Szkoła w Maliszewie razem z Ukrainą

Z początkiem marca uczniowie Szkoły Podstawowej w Maliszewie wraz z nauczycielami przygotowali krótki apel, poświęcony tragicznej sytuacji mieszkańców Ukrainy i ukraińskich uchodźców. Uczniowie wspomnieli także o swoich rówieśnikach, którzy stracili bliskich, swoje domy i musieli uciekać przed działaniami wojennymi. Młodzież wykonała transparenty z hasłami przeciwko wojnie i na znak wsparcia tym, którzy doświadczają skutków wojny. Przypięli też wstążeczki z barwami ukraińskiej flagi, a szkolne

korytarze zapełniły się niebiesko-żółtymi chorągiewkami, którymi wymachiwali najmłodsi.

Alina Chojnicka dyrektor szkoły zwróciła się z podziękowaniami za wspaniałomyślność do wszystkich tych, którzy zaangażowali się w akcję zbierania najpotrzebniejszych artykułów dla osób dotkniętych wojną. Podobnie jak w poprzednich akcjach charytatywnych, lokalna społeczność okazała wielkie serce i empatię, czym udowodniła, że potrafimy zjednoczyć się i okazać człowieczeństwo w nieludzkim czasie.

W zaczarowanym świecie Irlandii

W związku z projektem Erasmus+ i współpracą z irlandzką szkołą, 16 marca w Szkole

Podstawowej w Radomicach obchodzono Dzień św. Patryka i Erasmusa. Wychowawcy

klas 0-III przenieśli dzieci w zaczarowany świat Irlandii.

Obchody rozpoczęły się apelem, na którym uczniowie dowiedzieli się o irlandzkim święcie, świętym Patryku i legendarnym skrzacie Leprechaunie. Dziewczeta z kółka Erasmus+ z klasy III a zaśpiewały „Bardzo zieloną piosenkę” i zatańczyły irlandzki taniec. Potem przeprowadziły „Grę w zielone” polegającą na odgadywaniu zagadek o zielonych roślinach i zwierzętach. Na apelu uczennice klasy III a przekazały wychowawczynom klas 0-III listy w zielonych kopertach od Leprechauna. W liście skrzat zaprosił uczniów do szukania „Garnca złota” ukrytego gdzieś w szkole. W poszukiwaniach pomagały wskazówki zamieszczone w kopertach z zieloną koniczynką. Dzieci z zapalem przystąpiły do wykonywania zadań i odszukiwały miejsca z ukrytymi kopertami. Uwieńczeniem poszukiwań była wizyta u pani pedagog i otrzymanie klucza ze wskazówką, gdzie szukać skarbu. Po wielu gorączkowych poszukiwaniach dzieci odnalazły „garniec ze złotem”, ale niestety złoto zamieniło się w czekoladowe monety. Ciekawą atrakcją były również karty pracy związane z Dniem św. Patryka. Był to czas pełen wrażeń, emocji i radości.

Jak rozmawiać z dziećmi o wojnie?

Od 24 lutego nic nie jest takie samo. Z trwogą i zdziwieniem spoglądamy na wschód, nie dowierzając, że to w ogóle mogło się stać. Pełni współczucia staramy się – każdy na swój sposób – pomagać naszym sąsiadom z Ukrainy. Te straszne informacje docierają do nas przez środki masowego przekazu, docierają również do dzieci i młodzieży. Dzieci mają prawo wiedzieć, co dzieje się na świecie, ale dorośli mają jednocześnie obowiązek chronić je przed stresem. Dlatego też biblioteki gminy Lipno podjęły inicjatywę przeprowadzenia cyklu zajęć dla dzieci pn. „Jak rozmawiać o wojnie?”. Pierwsze zajęcia odbyły się w bibliotece głównej w Rado-

micach i filii w Jastrzębiu. Na przykładzie lektury „Asiunia” Joanny Papuzińskiej dzieci ze szkoły w Radomicach i Jastrzębiu poznały najważniejsze wydarzenia dotyczące II wojny światowej. Historia małej Asiuni, dla której wojna zaczęła się tuż po jej piątych urodzinach, gdy pewnej nocy znikła mama i cały dom. Trzeba było iść spać do cudzego domu, gdzie małą bohaterkę otaczały obce meble, trzeba było pić mleko z cudzego kubeczka, zamiast z tego co zawsze. Asiunia bardzo uważnie obserwuje świat i stara się jak najwięcej zrozumieć, choć przecież dla tak małej dziewczynki jest to strasznie trudne.

Cofając się w przeszłość dzieci obejrzały film

animowany pt. „Niezwyciężeni” i dowiedziały się jak dzielnie walczyli Polacy o wolność i suwerenności naszego kraju. Poznały takie terminy jak: getto, obozy koncentracyjne, Monte Cassino, kod enigmaty, Dywizjon 303 czy Cichociemni. W kontekście wydarzeń wojennych, jakie dotknęły Polskę w 1939 r. prowadząca nawiązała do obecnej sytuacji na Ukrainie. Dzieci z zainteresowaniem uczestniczyły w zajęciach; uświadomiły sobie jak wielką tragedię przechodzą ich rówieśnicy z Ukrainy, i w jaki sposób możemy im pomóc. Ta lekcja historii, która niestety staje się teraźniejszością, z pewnością utkwi dzieciom w pamięci na długi czas.

Wiosna w poezji – Konkurs Recytatorski Przedszkolaków

Międzynarodowy Dzień Poezji i nadejście wiosny było doskonałą okazją do ogłoszenia Konkursu Recytatorskiego dla Przedszkolaków pt. „Wiosna w poezji”, którego organizatorem była biblioteka publiczna i świetlica wiejska w Radomicach. Dzieci z miejscowego samo-

ządowego przedszkola - odświętnie ubrane, w pięknych kolorowych kapeluszach - recytowały wiersze opowiadające o wiosnie. Wszystkie dzieci zostały nagrodzone. Jednak jak przystało na zasady konkursu byli również Ci, którzy, od Jury, otrzymali specjalne wyróżnienie.

A są to: Laura Kalinowska, Kinga Kosmalka i Amelia Głąb.

Po zakończeniu recytacji na wszystkich uczestników czekały ciekawe nagrody i słodki poczęstunek.

Biblioteka Publiczna w Jastrzębiu zakończyła projekt „Sieć na kulturę”

Filia biblioteczna w Jastrzębiu zakończyła realizację projektu „Sieć na kulturę w podregionie wrocławskim”, w ramach którego otrzymała nieodpłatnie, na własność, sprzęt komputerowy – 5 laptopów firmy Gateway oraz 1 tablet marki Lenovo. Sprzęt posłuży do organizacji różnych zajęć i warsztatów podnoszących kompetencje cyfrowe wśród użytkowników biblioteki.

Warunkiem otrzymania sprzętu był udział w szkoleniu pracowników Gminnej Samorządowej Instytucji Kultury, a następnie zorganizowanie szkoleń dla dzieci i młodzieży w wieku 10-18 lat w zakresie jednej z wybranych ścieżek tematycznych. Biblioteka Publiczna w Jastrzębiu zrealizowała szkolenie z zakresu „Dziennikarstwo online”. W projekcie uczestniczyła 6-osobowa grupa młodzieży z gminy Lipno.

Projekt „Sieć na kulturę w podregionie wrocławskim” nr POPC.03.02.00-00-0457/19 współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (działanie 32 „Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowe”).

Rozstrzygnięcie IX edycji Gminnego Konkursu Poetyckiego

Magiczny czas świąt Bożego Narodzenia był motywacją do ogłoszenia w bibliotece publicznej i świetlicy w Radomicach IX edycji Gminnego Konkursu Poetyckiego pt. „Boże Narodzenie w poezji”. Do konkursu zgłoszono 34 prace mające znamiona utworu literackiego: wiersz rymowany, wiersz biały, opowiadanie, zapiski, pamiętnik. Konkurs odbył się w dwóch kategoriach:

I kategoria klasy IV-VI szkół podstawowych 13 zgłoszeń.

II kategoria klasy VII-VIII szkół podstawowych 21 zgłoszeń.

W konkursie wzięły udział następujące szkoły z terenu gminy Lipno: Szkoła Podstawowa im. Marii Konopnickiej w Radomicach, Szkoła Podstawowa w Karnowie, Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Wichowie, Szkoła Podstawowa im. Jana Kochanowskiego w Trzebiegoszczu, Szkoła Podstawowa im. F. Żwirki i S. Wigury w Maliszewie.

Prace konkursowe oceniło Jury w składzie: Teresa Sztuka – dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Wichowie, Danuta Swarczewicz – emerytowana dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Radomicach, Czesława Krystyna Chojnicka – regionalna poetka.

Nagrody otrzymali:

I kategoria klasy IV-VI szkół podstawowych

I miejsce Aleksandra Chrzanowska, klasa VI, Szkoła Podstawowa w Radomicach

II miejsce Nikola Wiśniewska, klasa V, Szkoła Podstawowa w Karnowie

III miejsce Aleksandra Łęgowska, klasa VI, Szkoła Podstawowa w Trzebiegoszczu

II kategoria klasy VII-VIII szkół podstawowych

I miejsce Igor Trojanowski, klasa VIII, Szkoła Podstawowa w Wichowie

II miejsce Wiktor Kowalski, klasa VIII, Szkoła Podstawowa w Radomicach

III miejsce Wiktor Kozłowska, klasa VIII, Szkoła Podstawowa w Wichowie

III miejsce Elizabeth Evans, klasa VIII, Szkoła Podstawowa w Radomicach

III miejsce Szymon Głowacki, klasa VII, Szkoła Podstawowa w Karnowie

Wyróżnienia:

I kategoria klasy IV-VI szkół podstawowych

Wyróżnienie Nikola Celmer, klasa VI, Szkoła Podstawowa w Wichowie

Wyróżnienie Aleksandra Bonowicz, klasa VI, Szkoła Podstawowa w Maliszewie

II kategoria klasy VII-VIII szkół podstawowych

Wyróżnienie Julia Kiełbowicz, klasa VIII, Szkoła Podstawowa w Karnowie

Wszystkim laureatom - na łamach naszego Kwartalnika - składamy serdeczne gratulacje życząc dalszych sukcesów poetyckich. Jednocześnie zapraszamy do udziału w tegorocznej, jubileuszowej edycji Gminnego Konkursu Poetyckiego, który w swojej X odsłonie podejmie aktualny temat tragicznych wydarzeń na Ukrainie.

Tłusty czwartek w bibliotece

Tłusty czwartek jest świętem, które uwielbiają niemal wszyscy. Tego dnia można, a wręcz należy, objadać się pączkami. Jeśli tego nie zrobimy – grozi nam nieszczęście przez kolejny rok. Tak mówi jeden ze związanych z tym świętem przesądów. Z tej okazji dzieci z Samorządowego Przedszkola w Radomicach odwiedziły miejscową bibliotekę. Podczas zajęć przybliżono historię powstania tego święta, dzieci z interesowaniem obejrzały filmik opowiadający o tłustym czwartku i pokolorowały kolorowanki. Na zakończenie zajęć była słodka niespodzianka w postaci pączków.

Pączek znany jest od dawnych czasów. Początkowo nie był przygotowywany na słodko, ale na sło. Zamiast dżemu, nadziewano go słoniną. Później pączek zmienił się w słodki przysmak. W zależności od części świata, pączki mogą mieć różne kształty i rodzaje. W naszym kraju pączki najczęściej przypominają małe słodkie bułecz-

ki, z kolei w Stanach Zjednoczonych popularne są pączki z dziurką pośrodku, wyglądające jak oponki. W środku pączka znajdziemy dżem lub konfiturę w różnych smakach, a także czekoladę,

budyń, bitą śmietanę, a nawet twaróg. Z wierzchu pączki możemy oblać czekoladą, lukrem lub posypać pudem. Na pewno każdy najdzie swój ulubiony!

Spotkanie noworoczne w Wichowie

Karnawał, to czas niezwykle atrakcyjny dla dzieci. Świetną ku temu okazją jest bez wąt-

pienia noworoczne spotkanie choinkowe. Za przykładem minionych lat, pod koniec stycz-

nia, w Ośrodku Kultury w Wichowie odbyło się spotkanie noworoczne. Ze względów sanitarnych, dzieci po opieką rodziców, przychodzili w dogodnym momencie, ale nie jednocześnie. Z kolei Mikołaj przybył w wyznaczonym czasie, żeby obdarować dzieci paczkami. Teresa Sztuka - dyrektor gminnego ośrodka kultury w swoim imieniu oraz w imieniu obdarowanych dzieci podziękowała sponsorom, dzięki którym można było sprawić radość najmłodszym. Aby nadać uroczystego nastroju wystąpił zespół wokalny-instrumentalny miejscowego ośrodka kultury. Z kolei dzieci mogły zrobić zdjęcie z Mikołajem i zagrać z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy. To były bardzo wzruszające i wychowawcze chwile uczące, że nie tylko otrzymujemy (noworoczne paczki ze słodyczami), ale również dzielimy się (datki na WOŚP). Noworoczne spotkanie skierowane było do mieszkańców sołectwa Wichowo, o które zadbał pracownicy ośrodka kultury i miejscowi samorządowcy.

Walentynki w naszych bibliotekach

Walentynki, to coroczne święto zakochanych przypadające 14 lutego. Nazwa pochodzi od św. Walentego, który już w 1496 roku został ogłoszony patronem przez papieża Aleksandra VI. To czas okazywania sobie uczuć i obdarowywania prezentami. To również świetna okazja, aby zakochać się w książce, która zna wiele przykładów z literatury światowej romantycznych kochanków, nieszczęśliwej miłości i szczerych wyznań. Z tej okazji filie biblioteczne w Jastrzębiu, Karnkowie i Trzebiegoszcu przygotowały zajęcia dla dzieci poświęcone właśnie Walentynkom. Najmłodsi z zainteresowaniem wysłuchali historii i tradycji poświęconych Dniu Zakochanych. Dzieci obejrzały też bajkę i ozdobiły walentynkowe serca.

Jastrzębie w czasie wojny i okupacji

Dziś, w uścisku demonów, jedno oko zakrywając ręką, drugim wpatrując się w grozę, z jednej rozpacz w drugą się pograżając. Kiedyż osiągną dno czeluści? Kiedyż w ostatecznej rozpaczycud, który ponad wiarę wyrasta, zapali światło nadziei? Samotny człowiek składa ręce i mówi: „Bóg niech się zlituje nad waszą biedną duszą, mój przyjacielu, moja ojczyzno”¹

T. Mann, *Doktor Faustus*

Krótko przed wybuchem II wojny światowej, podobnie jak w całym kraju, do Jastrzębia docierały informacje o mobilizacji i prowadzonych zaciągach do wojska. Polacy stanęli do nierównej walki z okupantem o upragnioną wolność.

W literaturze poświęconej działaniom zbrojnym 1939 r. Jastrzębie wymieniane jest jako miejsce lądowania 43. eskadry lotnictwa obserwacyjnego i dowodzonej przez gen. Mikołaja Bołtucia, polskiej grupy operacyjnej „Wschód”². Wielu mieszkańców Jastrzębia przystąpiło do obrony napadniętego kraju. Niemcy okupowali wieś od 8 września 1939 r. do 22 stycznia 1945 r.³ W tym czasie wielu włościan zostało wysiedlonych ze swych gospodarstw, a następnie wywiezionych do Niemiec. Wśród zarządzających 372 hektarowym majątkiem, o zmienionej wówczas nazwie Jastern byli treuhänder Hans Hoffman i Bucman. W tym czasie folwark stał się obozem pracy dla wielu mieszkańców Jastrzębia i pobliskiego Lipna. Wielu też zostało wywiezionych do obozu na terenie Rzeszy. Z kolei wielu włościan z Jastrzębia zostało wysiedlonych ze swych gospodarstw i również wywiezionych do Niemiec. Wielu zostało uwięzionych w obozach koncentracyjnych jak sześcioposobowa rodzina Józefa Krzemińskiego, Kazimierz Niędzyński, Wincenty Gajewski, Józef Sadowski⁴. Natomiast w obozach jenieckich Józef Rozen, Stefan Sadowski i Kazimierz Kędziński. W czasie okupacji działała ośmioposobowa grupa żołnierzy Armii Krajowej. W 1939 r. hitlerowcy aresztowali ziemianina Kazimierza Różyckiego. Był to trudny czas pełen upokorzeń i prześladowania. Dzięki wstawiennictwu Hipolita Aleksandrowicza Różycki został zwolniony z niemieckiego gestapo i wyjechał do Warszawy. Po pewnym czasie powrócił do Jastrzębia, gdzie otrzymał zezwolenie na pracę w majątku ziemskim. Po wyzwoleniu na podstawie dekretu o reformie rolnej musiał opuścić powiat lipnowski i zamieszkać u Jana Kutnika w Osieku Rypińskim.

W początkowym okresie okupacji nastąpiła germanizacja ziem polskich. Grabiono i zajmowano ziemie należące do Polaków. Jastrzębski dwór zarządzany wówczas przez dziedzica Różyckiego został skonfiskowany. Powszechna była grabież mienia będąca własnością polskich rolników. Okupanci zabierali nie tylko inwentarz żywy czy maszyny rolnicze, ale też odzież i przedmioty osobiste. Wielu też zostało uwięzionych w obozach koncentracyjnych, jak

sześcioposobowa rodzina Józefa Krzemińskiego. Tragiczny los spotkał również Kazimierza Niędzyńskiego – kierownika Publicznej Szkoły Powszechnej w Jastrzębiu. W 1939 r. trafił do obozu w Hohenbruch na terenie Prus Wschodnich. Zmarł 20 lutego 1940 r. przy 15-stopniowym mrozie, podczas stania w bieleźnie i polewania zimną wodą⁵. Jednym z mieszkańców Jastrzębia, wykonujących wówczas nierówną walkę z okupantem, był Józef Rozen, żołnierz „września”, jeniec wojenny wzięty do niewoli w ZSRR, a następnie przekazany Niemcom. W książce *Mała i duża historia* Czesława Krystyna Chojnicka, regionalna poetka i mieszkanka Jastrzębia, tak opisuje wspomnienia świadków tych tragicznych dla Polski wydarzeń: - *Byłem już dwa lata w rezerwie, po odbyciu zasadniczej służby wojskowej w 8 Batalionie Pancernym w Bydgoszczy. Miałem 25 lat. Zostałem imiennie powołany do macierzystej jednostki 24 sierpnia 1939 r. Panowało już wtedy napięcie wojenne. Na dachach koszar była obrona przeciwlotnicza. Podczas spotkania żołnierzy z kapitanem, na dziedzińcu koszar, wywiązała się następująca rozmowa:*

K. Co słyszał w terenie?

Ż. Żle, bo Niemcy liczą 80 milionów ludzi, a my, niecałe 40.

K. A to nie wiecie, że jak żyto gęstsze, to się lepiej kosi...⁶

Zmobilizowany w sierpniu 1939 r. przez jednostkę, w której odbywał służbę. Znajdowała się ona w okolicach Chojnic. Kiedy Niemcy zmusili do wycofania się, po minięciu Terespoła, dalszą drogę przerwały wojska radzieckie. Wtedy też żołnierze i oficerowie dostali się do niewoli sowieckiej. Po trzech dniach marszu przez Ukrainę zostali umieszczeni w wagonach opuszczonych przez czerwonoarmistów. Następnie przeprawa statkiem, a na koniec droga przez podmokłe lasy, gdzie znajdował się zlokalizowany około 300 km za Moskwą obóz jeniecki. Przebywało tam około 12 tysięcy Polaków, w tym 400 oficerów i jeden generał z Okręgu Kraków. W listopadzie zostali przerzuceni do Smoleńska, a następnie do Brześcia n. Bugiem, by na koniec zostać przekazanym Niemcom. Jednak już bez 400 oficerów i generała. Jeniec Józef Rozen trafił do Stalagu II A w Neubrandenburgu otrzymując numer 22.265. Stamtąd do majątku, jako robotnik rolny, w miasteczku Golden Baum, gdzie głównym zajęciem było masowe podkuwanie koni. Kiedy Armia Czerwona wkroczyła do Polski, wraz z licznymi Polakami powrócił piechotą do Piły, a następnie pociągami do Torunia i Jastrzębia. Wojenną tułaczkę zakończył 12 maja 1945 r. powrotem do rodzinnej wsi.

Po wojnie przeprowadzono reformę rolną. Parcelowano majątki ziemskie odebrane właścicielom, zwanym kulakami. W każdym majątku zostawiono „resztówkę”, jako zaczątek przyszłej spółdzielni produkcyjnej. Kiedy wróciłem z niewoli, pola były już rozmiarzone i podzielone,

częściowo także obsiane – niektóre jeszcze przez Niemców. Wspólnie z sąsiadem Wawszczykiem, otrzymaliśmy później ową „resztówkę” o powierzchni 10 hektarów, na której gospodarowaliśmy. Mój brat – Franciszek Rozen, służył w XIV Pułku Piechoty, we Włocławku. Był kapralem. W 1945 roku jechał ze Szczecina, na przepustkę. Jako żołnierz, miał przy sobie karabin ręczny. Na dworcu ktoś strzelał do żołnierzy radzieckich. Ponieważ winowajcy nie zidentyfikowano, strzały przypisano jemu – mojemu bratu. Jeden z żołnierzy radzieckich natychmiast zastrzelił mojego brata, bez udowodnienia mu winy. Choć wojna się skończyła, brat jeszcze musiał zginąć. Podobnych ofiar było zapewne bardzo wiele. Sytuacja w powojennej Polsce nie była dobra⁷.

W czasie okupacji hitlerowskiej folwark stał się obozem pracy dla wielu mieszkańców miasta Lipna, stąd też sporo osób zostało wywiezionych do obozów na terenie Rzeszy. 12 września 1939 r. w Żagnie dokonano egzekucji. Wśród ofiar rozstrzelanych przez miejscowych Niemców Wehrmachtu był mieszkaniec Jastrzębia⁸.

Do mieszkańców Jastrzębia silnie sprzeciwiających się hitlerowcom zmierzającym do unicestwienia narodu polskiego był Józef Sadowski⁹, który z końcem października 1939 r. utworzył w Jastrzębiu organizację pn. „Wolność i Sprawiedliwość” mającą w perspektywie walkę z okupantem. Członkowie tej organizacji nieśli pomoc dla rodzin żołnierzy przebywających w niemieckiej niewoli, a także rodzinom, których bliscy ukrywali się przed wrogiem. Krótko po zawiązaniu organizacji jej członkowie uruchomili w domu sierż. Józefa Wiśniewskiego¹⁰ punkt nasłuchu radiowego, który następnie został przeniesiony do zabudowań Józefa Sadowskiego. Na przełomie 1939/1940 uczestnicy organizacji wnieśli bardzo duże zasługi poprzez nawiązanie łączności z Gustawem Olszewskim, organizatorem Związku Walki Zbrojnej i stali się jego aktywnymi członkami¹². W 1943 r. Józef Sadowski został aresztowany i więziony w Lipnie, Grudziądzu, Toruniu i Poznaniu, a następnie w obozie koncentracyjnym w Mauthausen.

Kiedy żołnierze „września” przebywali w obozach jenieckich wykonując niewolniczą pracę na rzecz hitlerowskiego okupanta, z rąk oprawców ginęła ludność cywilna. Wspomniany dom sierż. Józefa Wiśniewskiego był miejscem, gdzie w pierwszym okresie okupacji przechowywano sprzęt radiowy, ale też ukrywano ludzi. Pod częścią budynku znajdowała się piwnica, o której – poza właścicielami – nikt nie wiedział. Niemcy, którzy zajęli dom po wysiedleniu prawowitych właścicieli nie domyślali się o istnieniu tej kryjówki.

Z Jastrzębia wywodzili się też członkowie innych ugrupowań. Jan Kamiński wniósł bardzo duże zasługi w obwodzie Armii Krajowej „Postój”. Z kolei Tadeusz Wiśniewski jeszcze jako 15-letni chłopiec był „łącznikiem” po-

PORTRETY ZASŁUŻONYCH

Fotografia z Golden Baum na terenie Niemiec, rok 1941. Polacy przebywający na przymusowych robotach. Józef Rozen, z prawej u dołu w berecie, wśród kolegów jeńców. Powrócił do domu 12 maja 1945 r. z Alt-Sterlic, gdzie pracował jako kowal. (fot. ze zbiorów E. Rozen-Bieńkowska)

między ojcem Józefem, a szefem sztabu POZ w Lipnie. Jako żołnierz AK był też kolporterem prasy podziemnej i uczestnikiem akcji sabotażowych.

W okresie okupacji do Polskiej Armii Powstańczej należał – wywodzący się z Jastrzębia – Ignacy Leszczyński. W Jastrzębiu działała też ośmioosobowa grupa żołnierzy Armii Krajowej. W 1941 r. utworzono Komitet Gminny Rewolucyjnej Rady Robotniczo-Chłopskiej „Młot i Sierp”. Głównym celem tejże organizacji, związanej w Jastrzębiu, była praca ideologiczna i walka z okupantem. Zdobywano broń, dokonując akcji sabotażowych¹¹.

Dużą rolę w inspirowaniu i kierowaniu walką zbrojną przeciwko okupantowi odegrał Komitet Gminny PPR w Jastrzębiu, powołany w 1943 r.

Zdzisław Wiśniewski, późniejszy mieszkaniec Jastrzębia, jako 16-letni chłopiec za ukrywanie się przed wyjazdem „na okopy” został wywieziony do miejscowości Schast w Prusach Wschodnich. Następnie, 15 sierpnia 1944 r. trafił do grupy robotniczej nazywaną „Małym Obozem Pracy”, gdzie panowała surowa dyscyplina. W połowie października 1944 r. strona rosyjska zrzucała bomby na niemieckie pozycje. To zmobilizowało Polaków do ucieczki. Jednym z nich był Zdzisław Wiśniewski. Zatrzymany w Sierpcu trafił do niemieckiego więzienia. Po przesłuchaniu i otrzymanej przepustki od niemieckiego żandarma udał się w stronę rodzinnego domu.

Kiedy dotarł na miejsce dowiedział się, że kilka dni wcześniej w Ligowie Niemcy rozstrzelali rodzinę Żurawskich za nielegalny powrót z okopów jednego z członków rodziny¹².

Takich historii było zapewne jeszcze wiele. Tworząc własne ideały, przyszło im żyć w czasach krwiożerczych, niegodnych i nieludzkich. Mimo wszystko, każda z tych postaci poprzez walkę zbrojną, działania w organizacjach bojowych, konspirację i wojenną niewolę, udowodniła swoją miłość do ojczyzny.

Mój patriotyzm i moja historia, na tle tragicznych wydarzeń w dziejach historii Polski.

Wielu z nich było rówieśnikami dzisiejszych licealistów. Kiedy zaczęła się mobilizacja mieli po 16, 20 czy 25 lat. Na później musieli odłożyć młodości plany i marzenia. Jednak pomimo swego młodego wieku dokonali trudnych wyborów, kierując się przy tym troską o przyszłość ojczyzny. Co oznacza patriotyzm? Czy wydarzenia sprzed 78 lat mają obecnie ten sam wydźwięk? Wspominając powyższe sylwetki nasuwa się i taka refleksja, iż konfrontując własne doświadczenia z postawą młodych mieszkańców Jastrzębia warto zdefiniować współczesne pojęcie patriotyzmu.

¹ T. Mann, *Doktor Faustus*, przeł. M. Kurecka i W. Wirpsza, Wrocław 2004, s.506.

² M. Krajewski, *W cieniu wojny i okupacji. Ziemia dobrzyńska w latach 1939-1945*, Rypin 1995, s.40; R. Specjałski, *Jastrzębie. Wieś – gmina – gromada*, Włocławek 2002, s.36

³ T. Chojnicki, *Jastrzębie – wieś z tradycjami*, [w:] „Ziemia Dobrzyńska, 1995 nr 1, s.1.

⁴ Tamże.

⁵ R. Specjałski, *Jastrzębie...*, Włocławek 2002, s.37, R. Lewandowski, *Martyrologia powiatu lipnowskiego w latach 1939-1945*, Lipno 1984, s.19

⁶ Cz. K. Chojnicka, *Mała i duża historia*, Lipno 2009, s. 81.

⁷ Cz. K. Chojnicka, *Mała i duża historia*, Lipno 2009, s. 86.

⁸ R. Lewandowski, *Martyrologia powiatu lipnowskiego w latach 1939-1945*, Lipno 1984, s.3; R. Specjałski, *Jastrzębie...*, Włocławek 2002, s.37

⁹ R. Specjałski, *Jastrzębie...*, Włocławek 2002, s.39; Z. Góźdz, *Ziemia lipnowska w okresie wojny i okupacji hitlerowskiej 1939-1945*, Lipno 1988, s.9.

¹⁰ Zawodowy żołnierz w stopniu sierżanta, PS. „Szczurba”. Legionista, Komendant Armii Krajowej. Brał udział w I wojnie światowej (1914 r.) i wojnie polsko-bolszewickiej (1920 r.). We wrześniu 1939 r. spośród członków „Strzelca”, zorganizował w Lipnie Kompanię Obrony Warszawy i poprowadził ją przez Włocławek w kierunku stolicy. Za udział w działaniach wojennych odznaczony kilkoma medalami. Zob. R. Specjałski, *Jastrzębie...*, Włocławek 2002, s.121; T. Chojnicki, Z. Góźdz, *Niepospolici ludzie Lipna i okolic*, Lipno 1995, s. 42.

¹¹ R. Specjałski, *Jastrzębie...*, Włocławek 2002, s.39

¹² Tamże, s.41-42

Turniej sołecki tenisa stołowego o Puchar Wójta Gminy Lipno

29 grudnia w Szkole Podstawowej w Wichowie odbył się turniej tenisa stołowego drużyn sołeckich o Puchar Wójta Gminy Lipno.

Podczas rozgrywek rywalizowało ze sobą 6 zespołów z pięciu miejscowości.

1 miejsce - Karnkowo I (Patryk i Jakub Słabkowski)

2 miejsce - Jastrzębie (Marcin i Andrzej Chojniccy)

3 miejsce - Łochocin (Kamil i Jarosław Prykowski)

4 miejsce - Wichowo (Piotr Gratkowski, Marcin Nowak)

5 miejsce - Karnkowo II (Paweł Grubecki, Mikołaj Krzewiński)

6 miejsce - Popowo (Patryk Chojnicki, Krzysztof Kijewski)

I Turniej Piłki Halowej Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych o Puchar Wójta Gminy Lipno

22 stycznia zorganizowane zostały zawody przez jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Karnkowie i Chlebowie. Turniej rozgrywany był w hali Szkoły Podstawowej

w Karnkowie pod patronatem Starosty Powiatu Lipnowskiego – Krzysztofa Baranowskiego, Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Lipnie – Piotra Rutkowskiego

oraz Prezesa Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Lipnie - Zbigniewa Agacińskiego. Udział w zawodach wzięły dwie drużyny dziewczę-

ce: MDP Wielgie oraz MDP Lipno, oraz pięć zespołów chłopców: MDP Karnkowo, MDP Chlebowo, MDP Lipno, MDP Wielgie oraz MDP Dobrzyń nad Wisłą. W rywalizacji dziewcząt

zwyciężyły piłkarki z Wielgiego, w klasyfikacji chłopców najlepszą drużyną została MDP Dobrzyń nad Wisłą. Drugie miejsce zajęła MDP Chlebowo, a trzecie MDP Karnkowo. Wszyscy

uczestnicy turnieju otrzymali pamiątkowe medale, a najlepsze drużyny także puchary. Wyróżnieni zawodnicy otrzymali okolicznościowe statuetki.

Turniej Piłki Siatkowej Drużyn Sołeckich

W niedzielę 6 marca odbył się XVII Turniej Piłki Siatkowej Drużyn Sołeckich o Puchar Wójta Gminy Lipno w sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Wichowie. W zawodach podobnie jak w poprzedniej edycji wzięło udział 6 zespołów z sołectw: Brzeźna, Chlebowo, Karnkowo, Ośmiałowa, Popowa i Radomic. Ostatecznie po zaciętych meczach zwycięzcą turnieju został zespół z Chlebowo, na drugim miejscu uplasował się zespół z Brzeźna, a na trzecim drużyna z Ośmiałowa. Najlepszym zawodnikiem turnieju został wybrany Patryk Sadowski ze zwycięskiego zespołu z Chlebowo. Nagrodę specjalną turnieju został uhonorowany Paweł Kielik z Brzeźna. Turniej odbył się pod hasłem „UNIKAM ZAGROŻEŃ-UPRAWIAM SPORT”. Miał on na celu upowszechnianie kultury fizycznej na terenach wiejskich, zwiększenia aktywności osób dorosłych poprzez integrację społeczności poszczególnych sołectw oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narko-

manii, polegający na zorganizowaniu imprezy o charakterze sportowym dla młodzieży oraz dorosłych. Dziękujemy wszystkim zawodnikom za stworzenie naprawdę ciekawego widowiska,

gospodarzom obiektu za przygotowanie do zawodów, sędziom za prowadzenie turnieju oraz wszystkim przybyłym gościom i kibicom za doping dla swoich ulubieńców.

Złote Gody

Więcej zdjęć na www.uglipno.pl
Zdjęcia Marcin Jaworski

WWW.UGLIPNO.PL